

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 09 maja 2018 r.

WPS-II.431.1.8.2018.IK

**Pani
Elżbieta Czapla
Dyrektor Domu Pomocy Społecznej
im. Kazimierzy Gruszczyńskiej
w Kozienicach
ul. Lubelska 50
26-900 Kozienice**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 i 128 w związku z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”, oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61 poz. 543, z późn. zm.), inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadzili w dniach od 26 lutego do 2 marca 2018 r. kontrolę kompleksową w kierowanym przez Panią Domu Pomocy Społecznej im. Kazimierzy Gruszczyńskiej w Kozienicach przy ul. Lubelskiej 50.

Przedmiotem kontroli była jakość usług świadczonych przez dom pomocy społecznej, zgodność zatrudnienia pracowników domu pomocy społecznej z wymaganymi kwalifikacjami oraz przestrzeganie praw mieszkańców. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2017 r. do dnia kontroli. W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Panią bez zastrzeżeń w dniu 19 kwietnia 2018 r., przekazuję Pani niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Dom Pomocy Społecznej im. Kazimierzy Gruszczyńskiej w Kozienicach utworzony został na podstawie zarządzenia Nr 42/82 Wojewody Radomskiego z dnia 30 kwietnia 1982 r. w sprawie utworzenia Domu Pomocy Społecznej w Kozienicach przy ul. Lubelskiej 50. Decyzją Wojewody Mazowieckiego z dnia 25 stycznia 2010 r. znak WPS.II.AG/9013/13/09 zmieniono typ Domu z typu dla osób przewlekle somatycznie chorych z oddziałem dla osób przewlekle psychicznie chorych

na typ dla osób przewlekle psychicznie chorych. Kolejną decyzją Wojewody Mazowieckiego z dnia 28 stycznia 2014 r. znak WPS-II.9423.1.8.2013.KL zmieniono ww. decyzję, zezwalając powiatowi kozienickiemu na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej dla Dorosłych w Kozienicach przy ul. Lubelskiej 50 dla 100 osób przewlekle psychicznie chorych oraz przewlekle somatycznie chorych na czas nieokreślony.

Na dzień kontroli w Domu przebywało 102 mieszkańców, z tego: 40 kobiet i 62 mężczyzn. Spośród wszystkich mieszkańców, 92 osoby były przyjęte na podstawie zasad określonych w ustawie, natomiast 10 mieszkańców było przyjętych na podstawie poprzednio obowiązujących przepisów. Na mocy postanowienia sądu w Domu były umieszczone 22 osoby. Wśród mieszkańców 17 osób było ubezwłasnowolnionych, w tym 13 – całkowicie, a 4 – częściowo. Wszystkie osoby ubezwłasnowolnione miały ustanowionych opiekunów prawnych lub kuratorów. Spośród pracowników Domu opiekunami prawnymi (w przypadku 2 osób) oraz kuratorem (w przypadku jednego mieszkańca) byli ustanowieni wyłącznie pracownicy socjalni.

Dom Pomocy Społecznej im. Kazimiery Gruszczyńskiej w Kozienicach usytuowany jest w czterech budynkach mieszkalnych: trzech parterowych oraz w jednym piętrowym, wyposażonym w windę przystosowaną do potrzeb osób niepełnosprawnych. We wszystkich budynkach zainstalowano system przyzywowo-alarmowy oraz system przeciwpożarowy. Pomieszczenia posiadają niezbędne uchwyty, poręcze i inne udogodnienia dla osób o ograniczonej sprawności fizycznej. Przy budynkach wykonano podjazdy dla wózków inwalidzkich. Drogi ewakuacyjne zostały stosownie oznakowane. Drogi dojazdowe i chodniki są utwardzone, umożliwiają swobodne przemieszczanie się osób niepełnosprawnych. Na terenie wokół domu jest dużo zieleni i miejsc spacerowych oraz znajduje się boisko do rozgrywek w bocce.

Podczas wizytacji pomieszczeń, zespół inspektorów stwierdził, że Dom dysponuje 109 miejscami w 3 pokojach jednoosobowych, 38 pokojach dwuosobowych, 6 pokojach trzynosobowych i 3 pokojach czterosobowych. W trakcie wizytacji obiektu kontrolujący ustalili, że nie wszyscy mieszkańcy umieszczeni w pokojach czterosobowych były osobami stale leżącymi. Zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 734), pokój czterosobowy może być przeznaczony wyłącznie dla osób leżących. Pod względem powierzchni i wyposażenia pokoje mieszkalne odpowiadały standardowi rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej. Pomieszczenia ogólnego użytku również były stosownie wyposażone. Pomieszczenia sanitarne spełniały wymagania określone § 6 ust. 1 pkt 4 powyższego rozporządzenia. Pokoje sprzątane były codziennie oraz w miarę potrzeb w połączeniu z dezynfekcją pomieszczeń sanitarnych. W trakcie kontroli stwierdzono, że pomieszczenia mieszkalne oraz łazienki były czyste. Jak wynika z Pani

wyjaśnień, w celu zapewnienia funkcjonalności Domu i estetyki pomieszczeń w budynkach były sukcesywnie wykonywane prace remontowe. Dalsze prace są uzależnione od wsparcia finansowego organu prowadzącego.

Mieszkańcy mieli zapewnione niezbędne środki higieniczne, przybory toaletowe itp. Zmiana bielizny pościelowej odbywała się nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie, ręczników – nie rzadziej niż raz na tydzień. Pranie odzieży zapewniała funkcjonująca na terenie Domu pralnia. Podopieczni mieli również możliwość samodzielnego prania swojej odzieży w pomieszczeniu podręcznym znajdującym się w pawilonie mieszkalnym.

W zakresie wyżywienia i organizacji posiłków Dom Pomocy Społecznej w Kozienicach zapewniał swoim podopiecznym trzy posiłki dziennie. Na zlecenie lekarza przygotowywano posiłki dietetyczne i dodatkowe. Dekadowe jadłospisy wywieszane były w każdym budynku w jadalniach oraz na tablicach ogłoszeń, znajdujących się w korytarzach.

Mieszkańcy posiadali odzież całodzienną, odzież zewnętrzną, bieliznę dzienną i nocną w ilości określonej w § 6 ust. 1 pkt 7 wyżej cytowanego rozporządzenia. Mieszkańcy posiadający wystarczające dochody dokonywali samodzielnych zakupów odzieży i obuwia lub korzystali z pomocy pracowników Domu. Dodatkowo zaopatrywano mieszkańców w odzież używaną, pochodzącą z darowizn, ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców najbardziej potrzebujących.

W okresie objętym kontrolą Dom zapewniał usługi opiekuńcze oraz wspomagające. Personel udzielał mieszkańcom pomocy w podstawowych czynnościach życiowych, pielęgnacyjnych, a także w załatwianiu spraw osobistych. Umożliwiono mieszkańcom zaspokajanie potrzeb kulturalnych i religijnych oraz kontakt z rodzinami i osobami bliskimi, jak również społecznością lokalną. Stworzono warunki do rozwoju samorządności mieszkańców.

Dom umożliwiał przekazywanie posiadanych rzeczy wartościowych oraz środków pieniężnych do depozytu. W okresie podlegającym kontroli nie było złożonych depozytów rzeczowych. Środki pieniężne mieszkańców odprowadzano na rachunek depozytowy utworzony w banku. Do zdeponowanych środków pieniężnych utworzone były w księgowości imienne konta rozrachunkowe dla każdego mieszkańca.

Każdy mieszkaniec posiadał indywidualną teczkę akt osobowych, zawierającą informację o danym mieszkańcu oraz niezbędne dokumenty i oświadczenia. Dowody osobiste oraz legitymacje ubezpieczeniowe mieszkańców były przechowywane w pokoju pracownika socjalnego w zabezpieczonej szafie. Mieszkańcy wypełnili stosowne upoważnienia o wyrażeniu zgody na przechowywanie powyższych dokumentów. Dokumentacja medyczna mieszkańców była przechowywana przez pielęgniarki w gabinecie doraźnej pomocy medycznej.

Mieszkańcy Domu mieli zapewniony dostęp do świadczeń zdrowotnych. Podstawową opiekę lekarza pierwszego kontaktu – internisty i lekarza psychiatry sprawuje przychodnia „Animed” znajdująca się w Kozienicach przy ul. Lubelskiej 40. Opieka lekarska sprawowana była jeden raz w tygodniu przez lekarza internistę i raz na dwa tygodnie przez lekarza psychiatrę. Konsultacje z lekarzami innych specjalności realizowano zgodnie z zaleceniami lekarza podstawowej opieki. Opieka pielęgniarska była zapewniona całodobowo. Na dzień kontroli opiekę pielęgniarską mieszkańcom zapewniało 8 pielęgniarek zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy, w systemie dyżurów 12-godzinnych, realizując kompleksowe świadczenia pielęgniarsko-opiekuńcze oraz udzielając pierwszej pomocy w stanach zagrożenia życia.

Zakupu leków i materiałów opatrunkowych dokonywano na indywidualną fakturę, w której wyszczególniono płatność dla danego mieszkańca i dla Domu. Wydatki pokrywano zgodnie z zapisami art. 58 ust. 3 ustawy. Leki bez recepty zakupywano na życzenie mieszkańca, a podopieczny pokrywał koszty w całości z własnych środków.

Mieszkańcy mieli zapewniony regularny kontakt z psychologiem zatrudnionym w Domu w pełnym wymiarze czasu pracy. Psycholog udzielał nowym mieszkańcom wsparcia psychologicznego w okresie adaptacji, prowadził również terapię psychologiczną oraz poradnictwo psychologiczne.

Podnoszenie sprawności fizycznej mieszkańców oraz ich aktywizację ruchową prowadzono w formie ćwiczeń gimnastycznych oraz poprzez wykonywanie zabiegów rehabilitacyjnych. Każdy z mieszkańców miał możliwość korzystania z rehabilitacji ruchowej, także przyłóżkowej, oraz z fizykoterapii. Zabiegi rehabilitacyjne wykonywał fizjoterapeuta w profesjonalnie wyposażonej sali rehabilitacyjnej.

Terapia zajęciowa była prowadzona przez instruktorów na podstawie rocznych planów pracy. Zrealizowane tematy dokumentowano w formie pisemnej w dziennikach pracy z uwzględnieniem elementów wskazanych w § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki społecznej z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie zajęć rehabilitacji społecznej w domach pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi (Dz. U. z 2014 r. poz. 250). Udział mieszkańców w zajęciach był ustalany w ich indywidualnych planach wsparcia.

Prowadzona w Domu „Książka skarg i wniosków” zawierała dwa wpisy z 2017 roku: jeden wniosek ustny mieszkańca dot. osobnego jadłospisu dla cukrzyków – opracowano i wywieszono osobny jadłospis dla diet cukrzycowych – oraz jeden wniosek Rady Mieszkańców w sprawie udostępniania kanałów TVP – poinformowano mieszkańców o konieczności wymiany instalacji. Z 2018 r. nie pochodzą żadne wpisy.

Z przeprowadzonych w trakcie kontroli obserwacji i rozmów z mieszkańcami wynika, że byli

zadowoleni z pobytu w tej placówce oraz jakości świadczonych usług, m.in. z: żywienia, warunków mieszkaniowych, świadczeń medycznych, kontaktów z personelem oraz sposobu sprawowania opieki.

W Domu został powołany zespół terapeutyczno-opiekuńczy, w skład którego weszli kierownik działu terapeutyczno-opiekuńczego, psycholog, dwóch pracowników socjalnych, dwóch instruktorów terapii zajęciowej, dwóch instruktorów ds. kulturalno-oświatowych i technik fizjoterapii oraz pracownicy pierwszego kontaktu. Ustalenia z posiedzeń Zespołu znajdują odzwierciedlenie w adnotacjach sporządzanych w indywidualnych planach wsparcia. Na spotkania zapraszani byli również mieszkańcy, którzy potrafili wyrazić swoje oczekiwania i potrzeby. Jak ustalono, były to zaproszenia ustne. Bardziej sprawni mieszkańcy, których posiedzenia dotyczyły, potwierdzali podpisem swoją obecność. Wiodącą rolę w posiedzeniach, oprócz mieszkańca, ma osoba pierwszego kontaktu, której zadaniem jest rozwiązywanie na bieżąco problemów swojego podopiecznego, prowadzenie rozmów motywująco-wspierających, pomaganie w planowaniu zakupów oraz rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych. Osobę pierwszego kontaktu mieszkaniec wybiera samodzielnie, o ile jego stan zdrowia na to pozwala. Pracownicy pierwszego kontaktu zostali zapoznani ze swoimi obowiązkami i zazwyczaj mają pod swoją opieką od jednego do pięciu mieszkańców.

Według stanu na dzień kontroli w jednostce, którą Pani kieruje, było zatrudnionych 76 osób w wymiarze 75,5 etatu, w tym 8 pielęgniarek, 15 opiekunów, 19 pokojowych (w tym na urlopie wychowawczym 1 osoba) 3 pracowników socjalnych (w tym 1 na urlopie rodzicielskim), 2 terapeutów zajęciowych (w tym 1 na urlopie rodzicielskim), 1 psycholog, 2 rehabilitantów, 3 instruktorów kulturalno-oświatowych.

Ustalono, że w systemie dwunastogodzinnym na dyżurze dziennym pracowały 2 pielęgniarki, od 4 do 6 opiekunów i od 5 do 7 pokojowych. Na dyżurze nocnym usługi świadczyła 1 pielęgniarka, 2 opiekunów i 3 pokojowe. Grafiki ulegały zmianom w zależności od dyspozycji pracowników, tj. przy uwzględnieniu zwolnień lekarskich, urlopów. Pracownicy socjalni, terapeuci zajęciowi, pracownicy kulturalno-oświatowi, rehabilitanci, psycholog zatrudnieni są w systemie 8-godzinnym.

Wymagany wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego, zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy, dla kontrolowanej jednostki określono w § 6 ust. 2 pkt 3 lit. b i c rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej, tj. dla osób przewlekle somatycznie chorych i dla osób przewlekle psychicznie chorych – wynosi nie mniej niż 0,5 na jednego mieszkańca Domu.

Na dzień kontroli ustalono, że w skład zespołu terapeutyczno-opiekuńczego wliczono wyłącznie pracowników działu terapeutyczno-opiekuńczego (bez uwzględnienia 2 osób przebywających na urlopie rodzicielskim i 1 osoby na urlopie wychowawczym), tj. 50 osób w wymiarze 49,50 etatu. Do wskaźnika doliczono także 5 osób spośród skazanych nieodpłatnie zatrudnionych przy pracach porządkowych w pawilonach mieszkalnych i jako pomoc w pracy opiekunów. Tak wyliczony wskaźnik w przeliczeniu na 102 mieszkańców wynosił 0,53.

W odniesieniu do pracowników zatrudnionych stwierdzono zgodność wymagań kwalifikacyjnych z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1786, z późn. zm.)

Członkowie zespołu terapeutycznego uczestniczyli w szkoleniach zgodnie z § 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się do Pani Dyrektor o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:

1. Zaprzestać przyjmowania mieszkańców do Domu pomocy społecznej ponad stan wynikający z decyzji Wojewody Mazowieckiego z dnia 28 stycznia 2014 r. znak WPS-II.9423.1.8.2013.KL.
2. Dostosować liczbę mieszkańców w pokojach zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, z późn. zm.), kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.

W przypadku nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń należy w terminie 30 dni powiadomić o realizacji zaleceń. W przypadku uwzględnienia przez Wojewodę zastrzeżeń, powiadamiając o realizacji zaleceń, należy mieć na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez Wojewodę zastrzeżeń.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Michalina Walenta
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Pan Andrzej Jung
Starosta Powiatu Kozienickiego
2. aa